Rudrasuktam from Rigveda

ऋग्वेदीय रुद्रसूक्तम्

Document Information

Text title : Rudrasuktam from Rigveda with extended accents and Rishi-Devata-Chanda-Swara information

File name : rudrasUktam.itx

Category : veda, sUkta, veda, svara, shiva

Location : doc_veda

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : With anudAtta, svarita, dIrghasvarita and RiShi-devatA-Chanda-svaraH

Latest update : March 28, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 28, 2025

sanskritdocuments.org

ऋग्वेदीय रुद्रसूक्तम्

सस्वरः - अनुदात्त, स्वरित, दीर्घस्वरित

(ऋषि-देवता-छन्द-स्वरः सहितम्)

॥ ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
॥ हरिः ॐ ॥

(प्रथममण्डले त्रिचत्वारिंशं सूक्तम् १.४३
ऋषिः कण्वो घौरः ।
देवता १, २, ४-६ रुद्रः, ३ मित्रावरुणौ; ७-९ सोमः ।
छन्दः १-४, ७, ८ गायत्री, ५ विराड्गायत्री, ६ पादनिचृद्गायत्री, ९ अनुष्टुप् ।
स्वरः १-८ षड्जः, ९ गान्धारः ॥)

कद्रु॒द्राय॒ प्रचे᳚तसे मी॒ळ्हुष्ट॑माय॒ तव्य॑से ।
वो॒चेम॒ शम्त॑मं हृ॒दे ॥ १.४३.१॥
यथा᳚ नो॒ अदि॑तिः॒ कर॒त्पश्वे॒ नृभ्यो॒ यथा॒ गवे᳚ ।
यथा᳚ तो॒काय॑ रु॒द्रिय᳚म् ॥ १.४३.२॥
यथा᳚ नो मि॒त्रो वरु॑णो॒ यथा᳚ रु॒द्रश्चिके᳚तति ।
यथा॒ विश्वे᳚ स॒जोष॑सः ॥ १.४३.३॥
गा॒थप॑तिं मे॒धप॑तिं रु॒द्रं जला᳚षभेषजम् ।
तच्छं॒योः सु॒म्नमी᳚महे ॥ १.४३.४॥
यः शु॒क्र इ॑व॒ सूर्यो॒ हिर᳚ण्यमिव॒ रोच॑ते ।
श्रेष्ठो᳚ दे॒वानां॒ वसुः॑ ॥ १.४३.५॥
शं नः॑ कर॒त्यर्व॑ते सु॒गं मे॒षाय॑ मे॒ष्ये᳚ ।
नृभ्यो॒ नारि॑भ्यो॒ गवे᳚ ॥ १.४३.६॥
अ॒स्मे सो᳚म॒ श्रिय॒मधि॒ नि धे᳚हि श॒तस्य॑ नृ॒णाम् ।

महि श्रवस्तुविनृम्णम् ॥ १.४३.७॥
मा नः सोमपरिबाधो मारातयो जुहुरन्त ।
आ न इन्दो वाजे भज ॥ १.४३.८॥
यास्ते प्रजा अमृतस्य परस्मिन्धामन्नृतस्य ।
मूर्धा नाभा सोम वेन आभूषन्तीः सोम वेदः ॥ १.४३.९॥

(प्रथम मण्डले चतुर्दशोत्तरशततं सूक्तम्
ऋषिः - कुत्स आङ्गिरसः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १ जगती, २, ७ निचृज्जगती, ३, ६, ८, ९ विराड्जगती,
४, ५, ११ भुरिक्त्रिष्टुप्, १० निचृत्रिष्टुप् ।
स्वरः १-३, ६-९ निषादः, ४, ५, १०, ११ धैवतः ॥)

इमा रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्र भरामहे मतीः ।
यथा शमसद्द्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ॥ १.११४.१॥
मृळा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
यच्छं च योश्च मनुरायेजे पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतिषु ॥ १.११४.२॥
अश्याम ते सुमतिं देवयज्यया क्षयद्वीरस्य तव रुद्र मीढ्वः ।
सुम्नायन्निद्विशो अस्माकमा चरारिष्टवीरा जुहवाम ते हविः ॥ १.११४.३॥
त्वेषं वयं रुद्रं यज्ञसाधं वङ्कुं कविमवसे नि ह्वयामहे ।
आरे अस्मद्दैव्यं हेळो अस्यतु सुमतिमिद्वयमस्या वृणीमहे ॥ १.११४.४॥
दिवो वराहमरुषं कपर्दिनं त्वेषं रूपं नमसा नि ह्वयामहे ।
हस्ते बिभ्रद्भेषजा वार्याणि शर्म वर्म च्छर्दिरस्मभ्यं यंसत् ॥ १.११४.५॥
इदं पित्रे मरुतामुच्यते वचः स्वादोः स्वादीयो रुद्राय वर्धनम् ।
रास्वा च नो अमृत मर्तभोजनं त्मने तोकाय तनयाय मृळ ॥ १.११४.६॥
मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् ।
मा नो वधीः पितरं मोत मातरं मा नः प्रियास्तन्वो रुद्र रीरिषः ॥ १.११४.७॥
मा नस्तोके तनये मा न आयौ मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
वीरान्मा नो रुद्र भामितो वधीर्हविष्मन्तः सदमित्त्वा हवामहे ॥ १.११४.८॥
उप ते स्तोमान्पशुपा इवाकरं रास्वा पितर्मरुतां सुम्नमस्मे ।
भद्रा हि ते सुमतिर्मृळयत्तमाथा वयमव इत्ते वृणीमहे ॥ १.११४.९॥

आरे ते गोघ्नमुत पूरुषघ्नं क्षयद्वीर सुम्नमस्मे ते अस्तु ।
मृळा च नो अधि च ब्रूहि देवाधा च नः शर्म यच्छ द्विबर्हाः ॥ १.११४.१०॥
अवोचाम नमो अस्मा अवस्यवः शृणोतु नो हवं रुद्रो मरुत्वान् ।
तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ १.११४.११॥

(द्वितीयमण्डले त्रयस्त्रिंशं सूक्तम्
ऋषिः गृत्समदः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १, ५, ९, १३-१५ निचृत्त्रिष्टुप्, ३, ६, १०, ११, विराट्त्रिष्टुप्,
४, ८ त्रिष्टुप्, २, ७ पङ्क्तिः, १२ भुरिक्पङ्क्तिः ।
स्वरः १, ३-६, ८-११, १३-१५ धैवतः, २, ७, १२ पञ्चमः ॥)

आ ते पितर्मरुतां सुम्नमेतु मा नः सूर्यस्य संदृशो युयोथाः ।
अभि नो वीरो अर्वति क्षमेत प्र जायेमहि रुद्र प्रजाभिः ॥ २.३३.१॥
त्वादत्तेभी रुद्र शंतमेभिः शतं हिमा अशीय भेषजेभिः ।
व्य१स्मद्द्वेषो वितरं व्यंहो व्यमीवाश्चातयस्वा विषूचीः ॥ २.३३.२॥
श्रेष्ठो जातस्य रुद्र श्रियासि तवस्तमस्तवसां वज्रबाहो ।
पर्षि णः पारमंहसः स्वस्ति विश्वा अभीती रपसो युयोधि ॥ २.३३.३॥
मा त्वा रुद्र चुक्रुधामा नमोभिर्मा दुष्टुती वृषभ मा सहूती ।
उन्नो वीराँ अर्पय भेषजेभिर्भिषक्तमं त्वा भिषजां शृणोमि ॥ २.३३.४॥
हवीमभिर्हवते यो हविर्भिरव स्तोमेभी रुद्रं दिषीय ।
ऋदूदरः सुहवो मा नो अस्यै बभ्रुः सुशिप्रो रीरधन्मनायै ॥ २.३३.५॥
उन्मा ममन्द वृषभो मरुत्वान्त्वक्षीयसा वयसा नाधमानम् ।
घृणीव च्छायामरपा अशीया विवासेयं रुद्रस्य सुम्नम् ॥ २.३३.६॥
क्व१ ऽस्य ते रुद्र मृळयाकुर्हस्तो यो अस्ति भेषजो जलाषः ।
अपभर्ता रपसो दैव्यस्याभी नु मा वृषभ चक्षमीथाः ॥ २.३३.७॥
प्र बभ्रवे वृषभाय श्वितीचे महो महीं सुष्टुतिमीरयामि ।
नमस्या कल्मलीकिनं नमोभिर्गृणीमसि त्वेषं रुद्रस्य नाम ॥ २.३३.८॥
स्थिरेभिरङ्गैः पुरुरूप उग्रो बभ्रुः शुक्रेभिः पिपिशे हिरण्यैः ।
ईशानादस्य भुवनस्य भूरेर्न वा उ योषद्रुद्रादसुर्यम् ॥ २.३३.९॥
अर्हन्बिभर्षि सायकानि धन्वार्हन्निष्कं यजतं विश्वरूपम् ।

अर्हन्निदं दयसे विश्वमभ्वं न वा ओजीयो रुद्र त्वदस्ति ॥ २.३३.१०॥
स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगं न भीममुपहत्नुमुग्रम् ।
मृळा जरित्रे रुद्र स्तवानोऽन्यं ते अस्मन्नि वपन्तु सेनाः ॥ २.३३.११॥
कुमारश्चित्पितरं वन्दमानं प्रति नानाम रुद्रोपयन्तम् ।
भूरेर्दातारं सत्पतिं गृणीषे स्तुतस्त्वं भेषजा रास्यस्मे ॥ २.३३.१२॥
या वो भेषजा मरुतः शुचीनि या शंतमा वृषणो या मयोभु ।
यानि मनुरवृणीता पिता नस्ता शं च योश्च रुद्रस्य वश्मि ॥ २.३३.१३॥
परि णो हेती रुद्रस्य वृज्याः परि त्वेषस्य दुर्मतिर्मही गात् ।
अव स्थिरा मघवद्भ्यस्तनुष्व मीढ्वस्तोकाय तनयाय मृळ ॥ २.३३.१४॥
एवा बभ्रो वृषभ चेकितान यथा देव न हृणीषे न हंसि ।
हवनश्रुन्नो रुद्रेह बोधि बृहद्वदेम विदथे सुवीराः ॥ २.३३.१५॥

(षष्ठमण्डले चतुःसप्ततितमं सूक्तम्
ऋषिः भरद्वाजो बार्हस्पत्यः । देवता सोमारुद्रौ ।
छन्दः १, २, ४ त्रिष्टुप्, ३ निचृत्त्रिष्टुप्, स्वरः धैवतः ॥)

सोमारुद्रा धारयेथामसुर्यं१ प्र वामिष्टयोऽरमश्नुवन्तु ।
दमेदमे सप्त रत्ना दधाना शं नो भूतं द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ ६.७४.१॥
सोमारुद्रा वि वृहतं विषूचीममीवा या नो गयमाविवेश ।
आरे बाधेथां निर्ऋतिं पराचैरस्मे भद्रा सौश्रवसानि सन्तु ॥ ६.७४.२॥
सोमारुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वा तनूषु भेषजानि धत्तम् ।
अव स्यतं मुञ्चतं यन्नो अस्ति तनूषु बद्धं कृतमेनो अस्मत् ॥ ६.७४.३॥
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुशेवौ सोमारुद्राविह सु मृळतं नः ।
प्र नो मुञ्चतं वरुणस्य पाशाद्गोपायतं नः सुमनस्यमाना ॥ ६.७४.४॥

(सप्तममण्डले षट्चत्वारिंशं सूक्तम्
ऋषिः वसिष्ठः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १ विराड्जगती, २ निचृत्त्रिष्टुप्, ३ निचृत् जगती, ४ स्वराट्पङ्क्तिः ।
स्वरः १, ३, निषदः, २ धैवतः, ४ पञ्चमः ॥)

इमा रुद्राय स्थिरधन्वने गिरः क्षिप्रेषवे देवाय स्वधाम्ने ।

अषाळ्हाय सहमानाय वेधसे तिग्मायुधाय भरता शृणोतु नः ॥ ७.४६.१॥
स हि क्षयेण क्षम्यस्य जन्मनः साम्राज्येन दिव्यस्य चेतति ।
अवन्नवन्तीरुप नो दुरश्चरानमीवो रुद्र जासु नो भव ॥ ७.४६.२॥
या ते दिद्युदवसृष्टा दिवस्परि क्ष्मया चरति परि सा वृणक्तु नः ।
सहस्रं ते स्वपिवात भेषजा मा नस्तोकेषु तनयेषु रीरिषः ॥ ७.४६.३॥
मा नो वधी रुद्र मा परा दा मा ते भूम प्रसितौ हीळितस्य ।
आ नो भज बर्हिषि जीवशंसे यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ७.४६.४॥

तमीशानं जगतस्तस्थुषस्पतिं धियंजिन्वमवसे हूमहे वयम् ।
पूषा नो यथा वेदसामसद्वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये ॥ १.८९.५॥
(गोतमो राहुगणपुत्रः, विश्वेदेवाः, निछृज्जगती, निषदः)

अस्मे रुद्रा मेहना पर्वतासो वृत्रहत्ये भरहूतौ सजोषाः ।
यः शंसते स्तुवते धायि पज्र इन्द्रज्येष्ठा अस्माँ अवन्तु देवाः ॥ ८.६३.१२॥
(प्रगाथः काण्वः, देवाः, त्रिष्टुप्, गान्धारः)

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वं शर्धो मारुतं पृक्ष ईशिषे ।
त्वं वातैररुणैर्यासि शंगयस्त्वं पूषा विधतः पासि नु त्मना ॥ २.१.६॥
(आङ्गिरसः शौनहोत्रो भार्गवो गृत्समदः, अग्निः, भुरिक् त्रिष्टुप्, धैवतः)

आ वो राजानमध्वरस्य रुद्रं होतारं सत्ययजं रोदस्योः ।
अग्निं पुरा तनयित्नोरचित्ताद्धिरण्यरूपमवसे कृणुध्वम् ॥ ४.३.१॥
(वामदेवः, अग्निः, निचृत्त्रिष्टुप्, धैवतः)

भुवनस्य पितरं गीर्भिराभी रुद्रं दिवा वर्धया रुद्रमक्तौ ।
बृहन्तमृष्वमजरं सुषुम्नमृधग्घुवेम कविनेषितासः ॥ ६.४९.१०॥
(ऋजिश्वाः, विश्वे देवाः, त्रिष्टुप्, धैवतः)

तमु ष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
यक्ष्वा महे सौमनसाय रुद्रं नमोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ५.४२.११॥
(अग्निः, विश्वे देवाः, निचृत्त्रिष्टुप्, धैवतः)

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः ।
अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः ॥ १०.६०.१२॥

(बन्ध्वादयो गौपायनाः, हस्तः, निचृदनुष्टुप्, गान्धारः)

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ ७.५९.१२॥
(वसिष्ठः, रुद्रः, अनुष्टुप्, गान्धारः)

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
॥ हरिः ॐ ॥

निःस्वरः

॥ ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
॥ हरिः ॐ ॥

(प्रथममण्डले त्रिचत्वारिंशं सूक्तम् १.४३
ऋषिः कण्वो घौरः ।
देवता १, २, ४-६ रुद्रः, ३ मित्रावरुणौ; ७-९ सोमः ।
छन्दः १-४, ७, ८ गायत्री, ५ विराड्गायत्री, ६ पादनिचृद्गायत्री, ९ अनुष्टुप् ।
स्वरः १-८ षड्जः, ९ गान्धारः ॥)

कद्रुद्राय प्रचेतसे मीळ्हुष्टमाय तव्यसे ।
वोचेम शन्तमं हृदे ॥ १.४३.१॥
यथा नो अदितिः करत्पश्वे नृभ्यो यथा गवे ।
यथा तोकाय रुद्रियम् ॥ १.४३.२॥
यथा नो मित्रो वरुणो यथा रुद्रश्चिकेतति ।
यथा विश्वे सजोषसः ॥ १.४३.३॥
गाथपतिं मेधपतिं रुद्रं जलाषभेषजम् ।
तच्छंयोः सुम्नमीमहे ॥ १.४३.४॥
यः शुक्र इव सूर्यो हिरण्यमिव रोचते ।
श्रेष्ठो देवानां वसुः ॥ १.४३.५॥
शं नः करत्यर्वते सुगं मेषाय मेष्ये ।
नृभ्यो नारिभ्यो गवे ॥ १.४३.६॥
अस्मे सोम श्रियमधि नि धेहि शतस्य नृणाम् ।
महि श्रवस्तुविनृम्णम् ॥ १.४३.७॥
मा नः सोमपरिबाधो मारातयो जुहुरन्त ।

आ न इन्दो वाजे भज ॥ १.४३.८॥
यास्ते प्रजा अमृतस्य परस्मिन्धामन्नृतस्य ।
मूर्धा नाभा सोम वेन आभूषन्तीः सोम वेदः ॥ १.४३.९॥

(प्रथम मण्डले चतुर्दशोत्तरशततं सूक्तम्
ऋषिः - कुत्स आङ्गिरसः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १ जगती, २, ७ निचृज्जगती, ३, ६, ८, ९ विराड्जगती,
४, ५, ११ भुरिक्त्रिष्टुप्, १० निचृत्त्रिष्टुप् ।
स्वरः १-३, ६-९ निषादः, ४, ५, १०, ११ धैवतः ॥)

इमा रुद्राय तवसे कपर्दिने क्षयद्वीराय प्र भरामहे मतीः ।
यथा शमसद्द्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ॥ १.११४.१॥
मृळा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
यच्छं च योश्च मनुरायेजे पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतिषु ॥ १.११४.२॥
अश्याम ते सुमतिं देवयज्यया क्षयद्वीरस्य तव रुद्र मीढ्वः ।
सुम्नायन्निद्विशो अस्माकमा चरारिष्टवीरा जुहवाम ते हविः ॥ १.११४.३॥
त्वेषं वयं रुद्रं यज्ञसाधं वङ्कुं कविमवसे नि ह्वयामहे ।
आरे अस्मद्दैव्यं हेळो अस्यतु सुमतिमिद्वयमस्या वृणीमहे ॥ १.११४.४॥
दिवो वराहमरुषं कपर्दिनं त्वेषं रूपं नमसा नि ह्वयामहे ।
हस्ते बिभ्रद्भेषजा वार्याणि शर्म वर्म च्छर्दिरस्मभ्यं यंसत् ॥ १.११४.५॥
इदं पित्रे मरुतामुच्यते वचः स्वादोः स्वादीयो रुद्राय वर्धनम् ।
रास्वा च नो अमृत मर्तभोजनं त्मने तोकाय तनयाय मृळ ॥ १.११४.६॥
मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् ।
मा नो वधीः पितरं मोत मातरं मा नः प्रियास्तन्वो रुद्र रीरिषः ॥ १.११४.७॥
मा नस्तोके तनये मा न आयौ मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
वीरान्मा नो रुद्र भामितो वधीर्हविष्मन्तः सदमित्त्वा हवामहे ॥ १.११४.८॥
उप ते स्तोमान्पशुपा इवाकरं रास्वा पितर्मरुतां सुम्नमस्मे ।
भद्रा हि ते सुमतिर्मृळयत्तमाथा वयमव इत्ते वृणीमहे ॥ १.११४.९॥
आरे ते गोघ्नमुत पूरुषघ्नं क्षयद्वीर सुम्नमस्मे ते अस्तु ।
मृळा च नो अधि च ब्रूहि देवाधा च नः शर्म यच्छ द्विबर्हाः ॥ १.११४.१०॥
अवोचाम नमो अस्मा अवस्यवः शृणोतु नो हवं रुद्रो मरुत्वान् ।
तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ १.११४.११॥

(द्वितीयमण्डले त्रयस्त्रिंशं सूक्तम्

ऋषिः गृत्समदः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १, ५, ९, १३.१५ निचृत्त्रिष्टुप्, ३, ६, १०, ११, विराट्त्रिष्टुप्,
४, ८ त्रिष्टुप्, २, ७ पङ्क्तिः, १२ भुरिक्पङ्क्तिः ।
स्वरः १, ३-६, ८-११, १३.१५ धैवतः, २, ७, १२ पञ्चमः ॥)

आ ते पितर्मरुतां सुम्नमेतु मा नः सूर्यस्य संदृशो युयोथाः ।
अभि नो वीरो अर्वति क्षमेत प्र जायेमहि रुद्र प्रजाभिः ॥ २.३३.१॥
त्वादत्तेभी रुद्र शंतमेभिः शतं हिमा अशीय भेषजेभिः ।
व्य१स्मद्द्वेषो वितरं व्यंहो व्यमीवाश्चातयस्वा विषूचीः ॥ २.३३.२॥
श्रेष्ठो जातस्य रुद्र श्रियासि तवस्तमस्तवसां वज्रबाहो ।
पर्षि णः पारमंहसः स्वस्ति विश्वा अभीती रपसो युयोधि ॥ २.३३.३॥
मा त्वा रुद्र चुक्रुधामा नमोभिर्मा दुष्टुती वृषभ मा सहूती ।
उन्नो वीराँ अर्पय भेषजेभिर्भिषक्तमं त्वा भिषजां शृणोमि ॥ २.३३.४॥
हवीमभिर्हवते यो हविर्भिरव स्तोमेभी रुद्रं दिषीय ।
ऋदूदरः सुहवो मा नो अस्यै बभ्रुः सुशिप्रो रीरधन्मनायै ॥ २.३३.५॥
उन्मा ममन्द वृषभो मरुत्वान्त्वक्षीयसा वयसा नाधमानम् ।
घृणीव च्छायामरपा अशीया विवासेयं रुद्रस्य सुम्नम् ॥ २.३३.६॥
क्व१ स्य ते रुद्र मृळयाकुर्हस्तो यो अस्ति भेषजो जलाषः ।
अपभर्ता रपसो दैव्यस्याभी नु मा वृषभ चक्षमीथाः ॥ २.३३.७॥
प्र बभ्रवे वृषभाय श्वितीचे महो महीं सुष्टुतिमीरयामि ।
नमस्या कल्मलीकिनं नमोभिर्गृणीमसि त्वेषं रुद्रस्य नाम ॥ २.३३.८॥
स्थिरेभिरङ्गैः पुरुरूप उग्रो बभ्रुः शुक्रेभिः पिपिशे हिरण्यैः ।
ईशानादस्य भुवनस्य भूरेर्न वा उ योषद्रुद्रादसुर्यम् ॥ २.३३.९॥
अर्हन्बिभर्षि सायकानि धन्वार्हन्निष्कं यजतं विश्वरूपम् ।
अर्हन्निदं दयसे विश्वमभ्वं न वा ओजीयो रुद्र त्वदस्ति ॥ २.३३.१०॥
स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगं न भीममुपहत्नुमुग्रम् ।
मृळा जरित्रे रुद्र स्तवानोऽन्यं ते अस्मन्नि वपन्तु सेनाः ॥ २.३३.११॥
कुमारश्चित्पितरं वन्दमानं प्रति नानाम रुद्रोपयन्तम् ।
भूरेर्दातारं सत्पतिं गृणीषे स्तुतस्त्वं भेषजा रास्यस्मे ॥ २.३३.१२॥
या वो भेषजा मरुतः शुचीनि या शंतमा वृषणो या मयोभु ।
यानि मनुरवृणीता पिता नस्ता शं च योश्च रुद्रस्य वश्मि ॥ २.३३.१३॥
परि णो हेती रुद्रस्य वृज्याः परि त्वेषस्य दुर्मतिर्मही गात् ।

अव स्थिरा मघवद्भ्यस्तनुष्व मीढ्वस्तोकाय तनयाय मृळ ॥ २.३३.१४॥
एवा बभ्रो वृषभ चेकितान यथा देव न हृणीषे न हंसि ।
हवनश्रुन्नो रुद्रेह बोधि बृहद्वदेम विदथे सुवीराः ॥ २.३३.१५॥

(षष्ठमण्डले चतुःसप्ततितमं सूक्तम्
ऋषिः भरद्वाजो बार्हस्पत्यः ।देवता सोमारुद्रौ ।
छन्दः १, २, ४ त्रिष्टुप्, ३ निचृत्रिष्टुप्, स्वरः धैवतः ॥)

सोमारुद्रा धारयेथामसुर्यं१ प्र वामिष्टयोऽरमश्नुवन्तु ।
दमेदमे सप्त रत्ना दधाना शं नो भूतं द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ ६.७४.१॥
सोमारुद्रा वि वृहतं विषूचीममीवा या नो गयमाविवेश ।
आरे बाधेथां निर्ऋतिं पराचैरस्मे भद्रा सौश्रवसानि सन्तु ॥ ६.७४.२॥
सोमारुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वा तनूषु भेषजानि धत्तम् ।
अव स्यतं मुञ्चतं यन्नो अस्ति तनूषु बद्धं कृतमेनो अस्मत् ॥ ६.७४.३॥
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुशेवौ सोमारुद्राविह सु मृळतं नः ।
प्र नो मुञ्चतं वरुणस्य पाशाद्गोपायतं नः सुमनस्यमाना ॥ ६.७४.४॥

(सप्तममण्डले षट्चत्वारिंशं सूक्तम्
ऋषिः वसिष्ठः । देवता रुद्रः ।
छन्दः १ विराड्जगती, २ निचृत्रिष्टुप्, ३ निचृत् जगती, ४ स्वराट्पङ्क्तिः ।
स्वरः १, ३, निषदः, २ धैवतः, ४ पञ्चमः ॥)

इमा रुद्राय स्थिरधन्वने गिरः क्षिप्रेषवे देवाय स्वधाव्ने ।
अषाळ्हाय सहमानाय वेधसे तिग्मायुधाय भरता शृणोतु नः ॥ ७.४६.१॥
स हि क्षयेण क्षम्यस्य जन्मनः साम्राज्येन दिव्यस्य चेतति ।
अवन्नवन्तीरुप नो दुरश्चरानमीवो रुद्र जासु नो भव ॥ ७.४६.२॥
या ते दिद्युदवसृष्टा दिवस्परि क्ष्मया चरति परि सा वृणक्तु नः ।
सहस्रं ते स्वपिवात भेषजा मा नस्तोकेषु तनयेषु रीरिषः ॥ ७.४६.३॥
मा नो वधी रुद्र मा परा दा मा ते भूम प्रसितौ हीळितस्य ।
आ नो भज बर्हिषि जीवशंसे यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ७.४६.४॥

तमीशानं जगतस्तस्थुषस्पतिं धियंजिन्वमवसे हूमहे वयम् ।
पूषा नो यथा वेदसामसद्वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये ॥ १.८९.५॥
(गोतमो राहुगणपुत्रः, विश्वेदेवाः, निछृञ्जगती, निषदः)

अस्मे रुद्रा मेहना पर्वतासो वृत्रहत्ये भरहूतौ सजोषाः ।

यः शंसते स्तुवते धायि पज्र इन्द्रज्येष्ठा अस्माँ अवन्तु देवाः ॥ ८.६३.१२॥
(प्रगाथः काण्वः, देवाः, त्रिष्टुप्, गान्धारः)

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वं शर्धो मारुतं पृक्ष ईशिषे ।
त्वं वातैररुणैर्यासि शंगयस्त्वं पूषा विधतः पासि नु त्मना ॥ २.१.६॥
(आङ्गिरसः शौनहोत्रो भार्गवो गृत्समदः, अग्निः, भुरिक् त्रिष्टुप्, धैवतः)

आ वो राजानमध्वरस्य रुद्रं होतारं सत्ययजं रोदस्योः ।
अग्निं पुरा तनयित्नोरचित्ताद्धिरण्यरूपमवसे कृणुध्वम् ॥ ४.३.१॥
(वामदेवः, अग्निः, निचृत्त्रिष्टुप्, धैवतः)

भुवनस्य पितरं गीर्भिराभी रुद्रं दिवा वर्धया रुद्रमक्तौ ।
बृहन्तमृष्वमजरं सुषुम्नमृधग्घुवेम कविनेषितासः ॥ ६.४९.१०॥
(ऋजिश्वाः, विश्वे देवाः, त्रिष्टुप्, धैवतः)

तमु ष्टुहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
यक्ष्वा महे सौमनसाय रुद्रं नमोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ५.४२.११॥
(अग्निः, विश्वे देवाः, निचृत्त्रिष्टुप्, धैवतः)

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः ।
अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः ॥ १०.६०.१२॥
(बन्ध्वादयो गौपायनाः, हस्तः, निचृदनुष्टुप्, गान्धारः)

त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ ७.५९.१२॥
(वसिष्ठः, रुद्रः, अनुष्टुप्, गान्धारः)

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
॥ हरिः ॐ ॥

Notes:

RudraSūktam रुद्रसूक्तम् is a compilation from The ṚgVeda Samhitā ऋग्वेद संहिता of Ṛcā-s ऋचा dedicated to Rudra रुद्र.

The compilations of Ṛcā-s ऋचा in RudraSūktam रुद्रसूक्तम् and PañcaRudram पञ्चरुद्रम् are almost similar for the most part. Each comprises of the Sūktāni सूक्तानि 1.43 १।४३ , 1.114 १।११४ , 2.33 २।३३ , 6.74 ६।७४ and 7.46 ७।०४६ in a sequence, followed

by some assorted Ṛcā-s ऋचा that have minor differences between the two with respect to content and order.

Vedic Accents/Svara were referenced mainly from the source texts given in the links below. The dIrghasvarita svaras (double lines over) are confirmed with the audio chanting of the well-known Challakere Brothers. Most of the printed texts in books do not include the dIrghasvarita, however, they help in read-along or chanting practice where a qualified teacher is not available.

The text is prepared for devotees learning to chant and for reference.
The intonation of Sound of the Vedic Accents/Svara and recitation of Vedic Texts needs to be learned from experts of the related traditions to which they are specific.

The markings/symbols of Vedic Accents/Svara may be found to vary amongst publications and individual compilations based on Veda, tradition/branch, publication etc. and need to be learned from subject experts.

For reference, the Rishi, Devata, Chanda, Svara are taken from the well prepared Rigvedasamhita publication from aryamantavya.in Aryasamaj of Swami Dayanand Saraswati and a newer publication edited by Dr. Dharmendrakumara and Pradyumnachandra published by Delhi Sanskrit Academy (2013-2014). There may be slight differences in the specifications of Chanda (especially ignoring the refined naming of triShTup, jagatI, gAyatrI Chandas), however, the Rishi and Devata are consistently given the same across different references.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Rudrasuktam from Rigveda

pdf was typeset on March 28, 2025

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*